

ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS DIREKTORIAUS 2020 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS PATVIRTINIMO

2021 m. balandžio 22 d. Nr. K-59

Alytus

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietas savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 19 punktu ir įgyvendindama Alytaus rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2007 m. gruodžio 14 d. sprendimu Nr. K-228 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“, 214 punktą, Alytaus rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ū i a:

Patvirtinti biudžetinės įstaigos Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus 2020 metų veiklos ataskaitą (pridedama).

Savivaldybės meras

Algirdas Vrubliauskas

PATVIRTINTA
Alytaus rajono savivaldybės tarybos
2021 m. balandžio 22 d.
sprendimu Nr. K-59

BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS DIREKTORIAUS

2020 METŪ VEIKLOS ATASKAITA

Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos tinklą sudaro Viešoji biblioteka (toliau – VB), 2 miesto (toliau – MF) ir 30 miestelių bei kaimų filialai (toliau – KF), kurie yra kompaktiškai išdėstyti visoje rajono teritorijoje. Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka yra visiems prieinama viešoji įstaiga, kaupianti ir sauganti universalų bendruomenės poreikius tenkinantį fondą, aptarnaujanti visus visuomenės narius viešaisiais informacijos šaltiniais, siekiant būti informacijos sklaidos, mokslo ir savišvietos, kultūros ir laisvalaikio centru. Tai vieta, kur užtikrinamos informacinės paslaugos, diegiamos naujos technologijos, garantuojama prieiga prie išteklių internete.

Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos misija – būti moderniu vietinės bendruomenės informacijos centru, teikiančiu gyventojams galimybę naudotis ne tik dokumentų fondais, bet ir šiuolaikinėmis informacijos ir komunikacijos technologijomis.

2020 m. Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos pagrindiniai tikslai buvo filialų infrastruktūros gerinimas, kokybiškas bibliotekinis ir informacinis vartotojų aprūpinimas, teikiamų paslaugų įvairovė, filialų dokumentų fondų atnaujinimo problemas sprendimas, Alytaus krašto rašytinio paveldo kaupimas, saugojimas, sklaida, dalyvavimas Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (toliau – LIBIS) programe bei dalyvavimas projektinėje veikloje, siekiant sumažinti kaimo ir miesto bibliotekų vartotojų atskirtį ir suteikti lygias galimybes visiems kaimo bibliotekų lankytojams.

VB ir 32 filialuose sukauptas 324188 fiz. vnt. spaudinių ir kitų laikmenų fondas, lankytojams sudarytos galimybės naudotis nemokama interneto prieiga, lankytis kultūriniuose renginiuose, dalyvauti skaitymo skatinimo programose ir konkursuose.

Ataskaitiniai metais savivaldybės viešosios bibliotekos (toliau – SVB) tinkle įregistruoti 10843 skaitytojai, apsilankė 133471 lankytojas, išduota 257257 dokumentai.

Sėkmingi metai viešajai bibliotekai buvo dalyvaujant skaitymo skatinimo akcijoje „Vasara su knyga“ varžytuvėse „Skaitymo iššūkis“. VB ir jos filialai aktyviai įsitraukė į varžytuvės ir subūrė tikrai didelės skaitančiųjų gretas. Šiais metais Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka tarp iššūkyje dalyvavusių 68 bibliotekų ir jų filialų užėmė garbingą pirmą vietą. Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos 1397 užregistruoti skaitytojai per vasarą perskaitė 9547 knygas, o

1138 iš jų sėkmingai įveikė visas penkias akcijos užduotis. Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriui Aivarui Vyšniauskui buvo skirtas garbingas apdovanojimas už lyderystę, bendruomenės telkimą ir skaitymo rekordus.

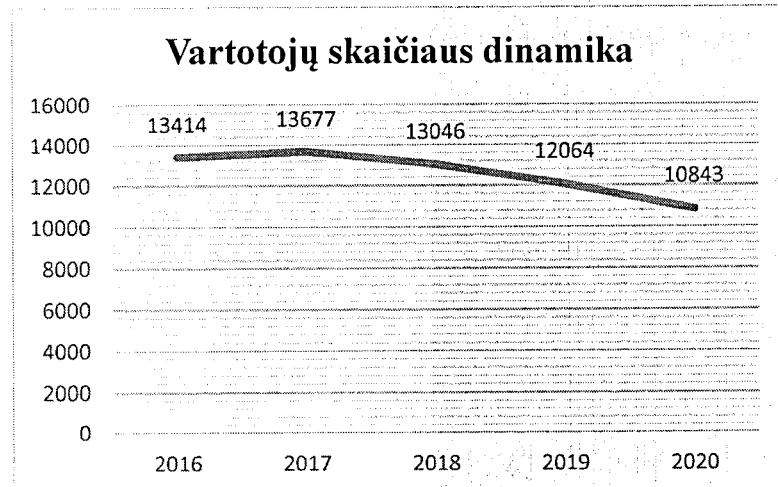

Bibliotekos lankytojai vis aktyviau naudojasi virtualiomis bibliotekos paslaugomis. Populiarėja ne tik knygų ar prenumeruojamų leidinių paieška elektroniniame bibliotekos kataloge, bet ir informacijos apie renginius ir naujienas bibliotekos svetainėje, *Facebook* socialiniame tinkle, aktyvėja išankstiniis paklausiu knygų rezervavimas internetu.

VARTOTOJAI, LANKYTOJAI, IŠDUOTIS, FONDAI, LĖŠOS DOKUMENTAMS

1. Vartotojų aptarnavimas

2020 m. Alytaus rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje ir filialuose užregistruoti 10843 vartotojai, t. y. 1221 vartotoju mažiau, lyginant su praėjusiais metais. VB užregistruota 4814 vartotojų, t. y. 779 vartotojais mažiau. Miesto filialuose (Simne ir Dauguose) užregistruotas 1071 vartotojas, t. y. 66 vartotojais mažiau. Kaimo filialuose užregistruota 4814 vartotojų, t. y. 779 vartotojais mažiau.

1 Pav. Vartotojų skaičiaus dinamika SVB 2016–2020 m.

Apžvelgiant vartotojų skaičiaus dinamiką nuo 2017 metų, pastebimas registruotų vartotojų skaičiaus visoje sistemoje mažėjimas. Lyginant su praėjusiais metais 2020 m. vartotojų skaičius sumažėjo 1221 vartotoju. Pagrindinės šių metų rodiklių sumažėjimo priežastys – karantino paskelbimas pavasarį ir

žiemą. Pavasarį karantino metu beveik tris mėnesius Alytaus rajono bibliotekos visiškai neaptarnavo skaitytojų ir tik birželio mėnesį buvo leista skaitytojus aptarnauti bekontakčiu būdu. Antrasis karantinas prasidėjo nuo gruodžio vidurio ir skaitytojai buvo aptarnaujami tik bekontakčiu būdu. Ir patys skaitytojai labai saugojos, bijojo eiti į biblioteką, kad neužsikrėstų virusu.

2. Apsilankymų skaičius

VB	47342	74148	-26806
MF	21660	30517	-8857
KF	64469	97946	-33477
Viso SVB	133471	202611	-69140

Lankytojų skaičius bibliotekose nuo 2017 metų kasmet vis mažėja. Šiais metais skaitytojų skaičiaus mažėjimui įtakos turėjo karantino laikotarpis, kai rajono bibliotekos visiškai neaptarnavo skaitytojų.

3. Dokumentų išduotis

	Iš viso		Išduota į namus		Išduota vietoje	
	Fiz. vnt. 2020	Fiz. vnt. 2019	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	257257	343853	206493	80	50764	20
VB	128650	191385	98929	77	29721	23
MF	24962	28997	21131	85	3831	15
KF	103645	123471	86433	83	17212	17

Dokumentų į namus išduodama 80 % visos išduoties. VB į namus išduodama 77 %, vietoje – 23 % visos išduoties. Vietoje daugiausiai skaitoma periodika. Bibliotekose daugiau išduodama grožinės literatūros dokumentų. Apžvelgiant 5 metų išduoties dinamiką matome, kad dokumentų išduotis nuo 2017 metų kasmet nuolat mažėja. Šiais metais, lyginant su praėita, išdavimas sumažėjo 69140 fiz. vnt. Išduotis būtų didesnė, jei populiarų laisvalaikio knygų, kurioms susidaro ilgos rezervacijos eilės, turėtume po du ar tris egzempliorius. SVB vartotojų, lankytojų, dokumentų išduoties skaičiaus mažėjimui vėlgi įtakos turėjo paskelbtas karantinas, gyventojų skaitomumo mažėjimas, mažas vaikų ir paauglių skaitomumo lygis, darbuotojų sergamumas, bibliotekų remontai ir kt. Karantino laikotarpiu išpopuliariėjo virtualios bibliotekos paslaugos ir jomis naudojosi vis daugiau vartotojų; tai rodo ne tik augantys rezervavimo ir knygų užsakymo internetu rodikliai, bet ir daugėja knygų grąžinimo termino pratęsimų internetu.

Skaitomumo rodikliai lyginant su praėita metais sumažėjo. Vidutiniškai vienas vartotojas perskaitė 24 fiz. vnt. bibliotekos dokumentų.

1 bibliotekininkui tenka 226 vartotojai ir 2781 lankytojas. VB – 401 vartotojas ir 3945 lankytojai. MF – 268 vartotojai ir 5415 lankytojų. KF – 155 vartotojai ir 2015 lankytojų.

Vienas bibliotekininkas vidutiniškai aptarnavo 2781 lankytoją, išdavė 5360 fiz. vnt. dokumentų.

Vis daugiau reikalingos informacijos randama internete. Dauguma lankytojų periodiką skaito naudodamiesi kompiuteriu, o tai daryti namuose yra patogiau. Sparčiai daugėja gyventojų, turinčių interneto prieigą namuose ar mobiliuosiuose įrenginiuose. Karantino sąlygomis aptarnaujant

vartotojus išpopuliarėjo virtualios bibliotekos paslaugos vartotojai rezervavo ir užsisakė knygas internetu, populiaru buvo knygų grąžinimo termino pratęsimu internetu paslauga.

Dėl aukštų kainų ir mažo valstybės finansavimo negalima patenkinti visų bendruomenės informacinių poreikių. Trūksta lėšų naujų knygų įsigijimui, periodinių leidinių prenumeratai. Nors didesnėms seniūnijų centrų bibliotekoms stengiamasi sukompaktuoti vertingesnę, išliekamąją vertę turinčią literatūrą, tačiau dėl aukštų kainų ir mažo valstybės finansavimo tą padaryti labai sunku.

4. Fondo būklė

Bibliotekos fonde yra 324188 fiz. vnt. dokumentų (t. y. 28533 dokumentų pavadinimai). Fonduose dominuoja grožinė (64,3 %) literatūra. Šakinės literatūros daugiausia sukaupta viešojoje bibliotekoje – 37,2 %, mažiausiai jos turi kaimo filialai.

Dokumentų fondas (fiz. vnt. ir proc.)

	Fondo dydis		Grožinė lit.		Šakinė lit.		Periodika	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	324188	28533	208366	64,3	93184	28,7	22638	7,0
VB	92269	27177	47996	52,0	34344	37,2	9929	10,8
MF	43499	18378	32309	74,3	9234	21,2	1956	4,5
KF	188420	7481	128061	68,0	49606	26,3	10753	5,7

Bibliotekų fondai kasmet mažėja, nes naujų knygų gaunama mažiau, nei nurašoma. Vidutinis KF fondų dydis 6280 fiz. vnt., MF 21750 fiz. vnt. Tik MF fondai, palyginus su praėtais metais, padidėjo 957 fiz. vnt. Didžiausią dalį nurašomų dokumentų – net 8110 fiz. vnt. arba 51 % sudaro susidėvėjė ir vartotojų sugadinti dokumentai. Kiek mažiau – 7314 fiz. vnt. arba 46 % yra nepaklausūs, neaktualūs ar vartotojų sugadinti dokumentai. Vartotojų prarasti 500 fiz. vnt. tai sudaro tik 3 % nurašomų dokumentų.

Formuojant fondus, atsižvelgiama į vartotojų poreikius, todėl stengiamasi įsigyti kuo daugiau pavadinimų dokumentų.

5. Lėšos tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti

	Gauta lėšų iš viso (EUR)	Tenka lėšų 1-am gyventojui (EUR)
LR kultūros ministerijos	44691,00	1,7
Savivaldybės	18600	0,71
Kitų šaltinių	7044,74	0,27
Iš viso	70335,74	2,72

2020 m. dokumentams įsigyti Lietuvos Respublikos kultūros ministerija skyrė 44691,00 EUR. Vienam gyventojui teko 1,7 EUR.

Savivaldybė periodinių leidinių prenumeratai skyrė 18600 EUR. Vienam gyventojui teko 0,71 EUR.

Kitų šaltinių lėšos 7044,74 EUR. Vienam gyventojui teko 0,27 EUR.

Pagrindinės problemos, su kuriomis susiduria Alytaus rajono bibliotekos, yra naujų knygų trūkumas ir periodikos stygijus. Nors didesnėms seniūnijų centrų bibliotekoms stengiamasi sukompaktuoti vertingesnę, išliekamąją vertę turinčią literatūrą, tačiau dėl aukštų kainų ir mažo valstybės finansavimo tą padaryti labai sunku. Didžiajų fondų dalį sudaro seni leidiniai, kurių bibliotekos turi po kelis egzempliorius. Skaitytojai aktyviai ieško naujų knygų, tačiau, gaunant po kelis egzempliorius, jų poreikių negalime patenkinti, nes knygos paskirstomis į VB ir 32 filialus. Dėl to mažesnių kaimo bibliotekų fondai yra daug skurdesni už miesto ar seniūnijos centrų bibliotekų fondus.

6. Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius

	Darbo vietų skaičius vartotojams			Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams	
	Iš viso	Iš jų: kompiuterizuotų darbo vietų skaičius			
	Iš viso	Prijungtų prie tinklo	Su interneto prieiga		
SVB	338	137	137	54	
VB	32	20	20	18	
MF	34	16	16	4	
KF	272	101	101	32	

Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius, lyginant su praėjusiais metais, padidėjo. Papildomos 5 kompiuterizuotos darbo vietas vartotojams įkurtos Simno filiale. Mažiau palikta nekompiuterizuotų darbo vietų vartotojams kaimo filialuose.

PROJEKTAI. MATERIALINĖ BAZĖ

Projektų rengimas:

Rajono VB 2020 metais įgyvendino 3 projektus. Du projektus rėmė Lietuvos kultūros taryba ir vienam finansavimą skyrė Alytaus rajono savivaldybė.

Lietuvos kultūros taryba rėmė projektus „Knygos „Simno bažnyčiai 500 metų“ leidyba ir pristatymas bei „Knygos „Simno bažnyčiai 500 metų“ skaitmeninimas“. Projektų metu išleista profesoriaus Arvydo Šeškevičiaus knyga „Simno bažnyčiai – 500 metų“. Padaryta fotografijų paroda „Šimtmečiais skleidę tikėjimą ir viltį“. Antrojo projekto įgyvendinimo metu ši profesoriaus Arvydo Šeškevičiaus knyga suskaitmeninta, kartu pateikti apžvalginiai dailėtyros mokslo daktarės Margaritos Janušonienės, socialinių mokslų daktaro docento Kazimiero Sventicko ir Alytaus turizmo informacijos centro vyr. specialistės Birutės Malaškevičiūtės straipsniai leidžia be papildomų paieškų daugiau sužinoti apie Simno bažnyčią, jos įtaką ir svarbą Lietuvos istorijoje, plačiau susipažinti su Simno bažnyčios altorių tyrinėjimų rezultatais. Sukurtas virtualus turas po Simno bažnyčią, patalpintas Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos svetainėje www.alytus.rvb.lt, leidžia

neišėjus iš namų susipažinti su vienintele bazilikine kryžminio plano renesansine bažnyčia Lietuvoje, įtraukta į Nekilnojamujų kultūros vertybių registrą. Virtualaus turo metu galima apžiūrėti bažnyčią iš paukščio skrydžio, pasivaikščioti po šventorių, apsilankytи bažnyčioje ir virtualiai apžiūrēti sakralines vertybes ir bažnyčios inventorių, susipažinti su trumpa bažnyčios istorija.

Alytaus rajono savivaldybė rėmė VB projektą „Biblioterapijos, kaip streso valdymo alternatyvos, pristatymas Alytaus rajono savivaldybės gyventojams“. Suorganizuoti ir pravesti 2 mokymai bibliotekininkams, kurie vedė biblioterapijos užsiėmimus. Pravesti 3 biblioterapijos užsiėmimai. Suteikta biblioterapijos paslauga 27 asmenims. Įsigyti biblioterapijos knygų rinkiniai bibliotekoms. Parengti ir paskelbtí 3 straipsniai apie projekto eigą ir rezultatus.

Ūdrijos biblioteka įgyvendino Alytaus rajono savivaldybės lėšomis remiamą mokinį užimtumo projektą „Tautodailės stovykla „Auginkime talentus““. Projektinėje veikloje dalyvavo 15 Krokialaukio Tomo Noraus-Naruševičiaus gimnazijos Ūdrijos pagrindinio ugdymo ir daugiafunkcio skyriaus mokinį. Projekto metu buvo įgyvendintos 5 edukacinės programos: pynimas iš vytelių, molio keramika, tautinės juostos rišimas, papuošalų su gintaru gamyba, rištinės lėlės su tautinio kostiumo elementais. Įgyvendinant įvairių krypčių edukacines programas biblioteka turi puikią galimybę ugdyti įvairiapuses vaikų kompetencijas, padėti jiems suvokti tradicinės tautodailės ir amatų kultūrinę, meninę vertes. Minint Tautodailės metus projektinėje veikloje buvo populiarinama lietuviško tautinio kostiumo reikšmė etnografinių regionų kultūriniam gyvenimui.

Pivašiūnų biblioteka vykdė skaitymo skatinimo projektą „Bendravimas. Ar aš turiu draugą?“ Projektą finansavo UAB „Garsų pasaulis“.

Dalyvavimas įvairiose programose, kitų institucijų parengtuose projektuose:

Punios filialas partnerio teisėmis dalyvavo Punios kaimo visuomeninės organizacijos „Punios ainiai“ projektuose: Kapelų šventė „Ant Nemuno kranto“, „Šviežios duonelės šventė – Oninės“, seniūnijos sporto šventė „Judėjimo džiaugsmas – 2020“. Projektai dalinai finansuoti iš Alytaus rajono savivaldybės lėšų. Taip pat dalyvauta bendruomenių įtinklinimo projekte „Internetinės svetainės sukūrimas Punios kaimo bendruomenei“, kuris buvo finansuotas projekto „Prisijungusi Lietuva“ lėšomis.

Santaikos biblioteka jau penktus metus iš eilės partnerio teisėmis dalyvavo Santaikos jaunimo neformalios iniciatyvinės grupės projekte „Jaunimo vasara Santaikoje 2020“. Projektą finansavo Alytaus rajono savivaldybė.

Praniūnų filialas partnerio teisėmis dalyvavo bendruomenės „Praniūnai“ projekte „Sportas mus gydo ir vienija 2020“, surengė „Šeimų sporto šventę 2020“. Renginį iš dalies finansavo Alytaus rajono savivaldybė.

Kančėnų filialas partnerio teisėmis dalyvavo Alytaus rajono savivaldybės finansuotame projekte „Asmens higienos ir priežiūros paslaugų teikimas Alytaus rajone“, Nevyriausybinių

organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo projekte „Vienybė težydi“ ir Alytaus rajono VVG projektų konkurse „Kas, jei ne tu ir ne aš?“ (bendruomenės pirmininkų ir seniūnaičių skatinimo iniciatyva „Saulėgrąža“)

Nemunaičio filialas partnerių teisėmis dalyvavo Alytaus rajono savivaldybės kultūros centro projekte „Joninės Nemunaityje“, projektas dalinai finansuotas iš Alytaus rajono savivaldybės lėšų.

Makniūnų filialas partnerio teisėmis dalyvavo asociacijos „Makniūnų sodžiaus bendruomenė“ projektuose „Sudie, vasarėle“ ir „Petrinės Makniūnuose 2020“, kuriuos dalinai finansavo Alytaus rajono savivaldybė.

Rajono viešoji biblioteka ir filialai dalyvauja projekte „Prisijungusi Lietuva“. Projektą „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomene“ įgyvendina Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Ūkio ministerijos kartu su partneriais: asociacija „Langas į ateitį“, Lietuvos Respublikos rysių reguliavimo tarnyba, Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija.

Projekte gyventojų skaitmeniniams švietimui pasitelktą bibliotekų viešųjų interneto prieigos taškų (VIPT) infrastruktūra, kuri bus atnaujinama LNB projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ metu. Pirmuojuose etapuose jau atnaujinti Alytaus rajono savivaldybės viešosios bibliotekos, Daugų, Simno, Butrimonių, Miroslavo, Punios, Ūdrijos, Krokialaukio, Makniūnų ir Pivašiūnų VIPT. Per dvejų metų projekto laikotarpį apmokyti 1092 gyventojai.

Dalyvauta Metų knygos rinkimuose. Metų knygos rinkimai vyksta kasmet nuo 2005 metų ir jau tapo svarbiu tradiciniu Lietuvos kultūros įvykiu. Akcijos idėja – pristatyti geriausius praėita metais išleistus lietuvių literatūros kūrinius trijose – vaikų, paauglių ir suaugusiųjų – knygų kategorijose.

VB šiais metais toliau tėsė kartu su Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešaja biblioteka ir partneriais vykdyto projekto „#MŪSUKRAŠTAS: Alytaus ir Vilniaus bendruomenių tapatumo ugdomas bibliotekose“ veiklas.

ELEKTRONINĖS INFORMACIJOS SKLAIDA

Prieiga prie interneto yra visuose filialuose. Vis daugiau gyventojų naudojasi elektroninės bankininkystės, mokesčių atiskaitymo paslaugomis, elektronine deklaravimo sistema, ieško darbo skelbimų internete. Bibliotekose teikiamos šios elektroninės paslaugos: paieška internete, paieška prenumeruojamose duomenų bazėse, elektroniniai žodynai, žinynai, enciklopedijos, virtuali užsienio kalbų mokymosi programa, kompiuterio naudojimas raštvedybos darbams, informacijos įrašymas į skaitmenines laikmenas, kopijavimas, skenavimas, spausdinimas lazeriniu ir spalvotu spausdintuvais, konsultavimas ir mokymai ieškantiems informacijos internete ir duomenų bazėse. Vartotojai naudojasi Nacionalinės bibliografijos duomenų banku (NBDB), elektroninėmis duomenų bazėmis

EBSCO publishing, Naxos Music library. Teisinės informacijos ieškoma „INFOLEX.Praktika“. Vaikai ir jaunimas naudojosi DB „Vyturys“.

Bibliotekos interneto svetainėje 2020 m. registruoti 10184 virtualūs apsilankymai, t. y. 8441 mažiau nei praėtais metais. Atsiųstų įrašų skaičius 6140, t. y. 2121 įrašu daugiau, nei 2019 metais. Seansų skaičius 16815, t. y. 19148 seansais mažiau, nei praėjusiais metais.

KULTŪRINĖ VEIKLA. BIBLIOTEKOS PRISTATYMAS VISUOMENEI

Kultūrinė veikla

Per metus suorganizuoti 863 renginiai, iš jų 83 kompleksiniai, 267 žodiniai, 513 vaizdiniai (parodos).

Renginiai

	Renginiai				Lankytojų skaičius
	Iš viso	Kompleksiniai	Žodiniai	Vaizdiniai	
SVB	863	83	267	513	15979
VB	71	4	4	63	150
MF	71	9	23	39	3306
KF	721	70	240	411	12523

Bibliotekose buvo organizuojamos edukacinės popietės, teminiai vakarai, spaudinių kūrybos darbų parodos, viktorinos, konkursai, susitikimai, garsiniai skaitymai. Renginių labai sumažėjo dėl šalyje paskelbtų karantinų.

Nuo birželio pradžios vyko nuotaikingos „Skaitymo iššūkio“ varžytuvės, jos rengiamos jau ketvirtus metus iš eilės. Skaitymo varžytuvėse dalyvauti buvo kviečiami ne tik didžiujų miestų, bet ir rajonų, miestelių bei kaimų skaitytojai, pasiryžę įveikti 5 su knygų skaitymu susijusias užduotis. Akcijos organizatoriai „Skaitymo iššūkio“ metu siekė paskatinti gyventojus apsilankysti bibliotekose, sužadinti norą laikyti rankose knygą bei visapusiai domėtis skaitymo kultūra.

Skaitymo iššūkyje „Vasara su knyga“ dalyvavo rekordiškai daug skaitytojų – daugiau kaip 20000 žmonių, o visas penkias organizatoriuų sugalvotas užduotis įveikė 13934 skaitytojų (2019 metų rezultatai: 16390 dalyvių ir 10339 įveikę iššūkį). Iš viso per tris mėnesius jie perskaitė daugiau kaip 93000 knygų!

Šiais metais Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka, tarp iššūkyje dalyvavusių 68 bibliotekų ir jų filialų užėmė garbingą pirmą vietą. Primename, jog 2018 m. rajono viešoji biblioteka respublikoje buvo antra, o 2019 m. sėkmingai užkopusi į pirmąją vietą aukščiausią poziciją neužleido ir šiemet.

Į šių metų Skaitymo iššūkį užsiregistravo 1397 Alytaus rajono viešosios bibliotekos bei jos 32-jų filialų skaitytojai, kurie perskaitė 9547 knygas. Viso skaitymo iššūkį baigė 1 137 mūsų bibliotekos skaitytojai.

Alytaus rajono savivaldybės viešajai bibliotekai buvo įteiktas skaitymo skatinimo akcijos „Vasara su knyga 2020“ diplomas, už užimtą I-ają vietą regione ir visoje Lietuvoje.

VB renginiai:

Kovo 11-ają minėjome vieną svarbiausių Lietuvos istorijos įvykių – Nepriklausomybės atkūrimo 30-metį. Ta proga rajono viešojoje bibliotekoje buvo pristatyta fotografijų paroda „Trisdešimt atkurtos Lietuvos nepriklausomybės metų“. Parodoje buvo eksponuojamos 25 nuotraukos iš Lietuvos Respublikos Seimo ir Lietuvos centrinio valstybės archyvo, kuriose įamžinti svarbiausi 1990 m. kovo įvykiai, tuo metu vyrausios nuotaikos prieš ir po Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo Akto paskelbimo. Skaitykloje taip pat veikė ir spaudinių paroda „Verčiant Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo puslapius“, kurioje buvo eksponuojamos knygos, albumai, dokumentų kopijos, straipsnių iškarpos, pasakojančios apie ilgą, bet prasmingą lietuvių tautos kelią, siekiant nepriklausomybės.

Prasidėjus karantinui, renginiai kėlėsi į virtualią erdvę. Visi besidominantys kraštotoira buvo pakvieti dalyvauti virtualiose viktorinose apie Pivašiūnus, Punią ir Simną. Vyko akcija-atrakcija #AtpažinkSavoBendarbarbi, kurios tikslas – atsiustose vaikystės ar jaunystės laikų nuotraukose atpažinti savo bibliotekos darbuotojus.

Rudenipop viešojoje bibliotekoje įvyko įdomus susitikimas su knygos „Žuvis, kuri supainiojo duris“ autoriumi, žurnalistu, keliautoju, kelionių vadovu Liudu Dapkumi, kuris yra aplankęs per 70 šalių. Liudas Dapkus – tarptautinių naujienu agentūrų korespondentas, spaudos leidinių ir portalų redaktorius, kelionių dokumentikos filmų kūrėjas, televizijos laidų vedėjas.

Lapkričio 5 dieną Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka kukliai paminėjo savo 95-ąjį gimtadienį. Ta proga nebuvo organizuojama jokių pompastiškų iškilmių ar minėjimų, renginių bei susitikimų, nes koronavirusas ženkliai pakoregavo ar net išardė ne vienos kultūros įstaigos sumanymus bei planus. Taip pat ir rajono viešosios bibliotekos, kuri gimtadienio proga surengė spaudinių, dokumentų ir fotografijų parodą.

Svarbiausi miestų filialų renginiai:

Daugų bibliotekoje dauguma renginių vykdomi bendradarbiaujant su mokyklos bendruomene. Valentino dienai paminėti vyko popietė „Gyvenimas – tai šokis lietuje“, kurios metu Danutė Laukaitienė skaitė savos kūrybos eiles, pristatė savo sukurtus paveikslus, skambėjo lyrinės dainos, kurias atliko „Suvīngio banga“ dainininkės. Puoselėdamos gimtają kalbą Daugų bibliotekininkės organizavo viktoriną jaunimui „Kalba – raktas į knygą“ Noredamos, kad nurašytų knygų gyvenimas testuosi, bibliotekininkės suorganizavovo kūrybines dirbtuvės „Knyga kaip gyvenimas arba gyvenimas

kaip knyga“ ir prikėlė jas antram gyvenimui, kartu su lankytojais išlankstydamos iš knygos lapų įvairias figūras. Valstybės dieną biblioteka kvietė daugiaškius į miestelio centrą ant Šventapetrio kalno. Šventės metu skambėjo dainos, buvo giedamas himnas, atsakinėta į viktorinos klausimus apie Lietuvą ir Daugus. Dalyvauta viktorinoje „Kultūros paveldas šalia mūsų. Ar žinai?“, kurios nugalėtojomis tapo Raimonda Šilalienė ir Danė Narkevičienė. Baigiantis šilumai, biblioteka pakvietė skaitytojus į biblioterapijos popietę „Kad neprailgtų vakarai“. Skaitydamas žmogus turi galimybę pabūti kažkuo kitu, įsijausti į knygos herojų gyvenimą, išgyventi įvairias emocijas. Nors skaitytojus aptarnavo bekontakčiu būdu, metus užbaigė pasipuošdami kalėdinėmis dekoracijomis, kurias galėjo visi pamatyti *Facebook* puslapyje.

Simno filialas turėjo nemažą iššūkį dirbti „Simnas – mažoji Lietuvos kultūros sostinė“ kontekste. Dalyvavimas šiame projekte privertė pasitempti visus bibliotekos darbuotojus ir rengti puikius renginius. Visus pamatus renginiams padėjo kruopščiai renkamas ir saugomas metraštis Simno bibliotekoje. Norėjosi miestelio gyventojams atverti ir parodyti miestelio istorijos lobynus ir atskleisti juos dabartyje. Pirmoji paroda, parengta Simno filialo bibliotekos darbuotojų, „Simnas – žmonės, įvykiai, faktai“ – fotoparoda, kuriai dalį informacijos teikė miestelio bibliotekininkų renkamas metraštis, prie šios parodos prisdėjo ir miestelio gyventojai ar išeiviai, kurie prieš parodą ir netgi parodos metu dovanojo įvairias nuotraukas. Parodoje eksponuojamose nuotraukose žmonės galėjo atpažinti save ar savo artimuosius, matė, kaip keitėsi miestelis. Paroda sulaukė didelio lankytojų skaičiaus ir didelio žiniasklaidos dėmesio. Kiek vėliau Simno darbuotojos miestelio gyventojus pakvietė į „kelionę“ „Vytautas Kasiulis (1918–1996): nuo Simno iki Paryžiaus“. Šis renginys vyko bendradarbiaujant kartu su Lietuvos nacionalinio dailės muziejaus padaliniu Vytauto Kasiulio muziejumi, kurio edukatörės ne tik apžvelgė pasaulyje pripažinto dailininko gyvenimą, kūrybą, bet ir pravedė edukaciją monotipija nuo stiklo – grafikos dirbtuvės „Pozityvas–negatyvas“. Šis renginys taip pat pritraukė didelį lankytojų skaičių, dalyviai sakė, kad negalejo neateiti nes visi žinojo jog Simnas yra V. Kasiulio miestas – čia gimė jo pirmieji darbai ir uždirbtas pirmas honoraras. Svarbu paminėti ir tai, jog šiemet miestelio bažnyčia šventė 500 metų jubiliejų. Šia proga profesorius A. Šeškevičius, išleidęs keturias knygas apie Simną, parašė penktąjį „Simno bažnyčiai 500 metų“ ir kartu su bibliotekos bendruomene surengė šios knygos pristatymą bažnyčios jubiliejaus minėjimo dieną. Knygos pristatymas sulaukė didelio lankytojų, žiniasklaidos dėmesio. Simno filiale renginių netruko ištisus metus, vienus pavyko įvykdyti kontaktiniu būdu, kitus dėl karantino apribojimo teko perkelti į skaitmeninę erdvę.

Kaimo filialų renginiai:

KF surengta 721 renginys, iš jų vaizdinių (parodų) – 411. Vidutiniškai vienas kaimo filialas surengė 24 renginius, iš jų – 13 vaizdinių. Vaizdiniai renginiai sudaro didesnę dalį visų renginių.

Bibliotekos savo kultūrines veiklas planuoja ir derina su švietimo, kultūros įstaigomis ir vietas

bendruomenėmis. Kartu buvo organizuojamos edukacinės popietės, teminiai vakarai, spaudinių ir kūrybos darbų parodos, viktorinos, konkursai, susitikimai, garsiniai skaitymai. Renginių labai sumažėjo dėl visą pasaulį apėmusios COVID-19 pandemijos ir šalyje paskelbtu karantinu. Renginius teko atšaukti arba pasitelkus kūrybiškumą ieškoti galimybių, kaip juos perkelti į virtualią erdvę.

Bibliotekose surengta jubiliejiniai Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 30-osioms metinėms skirti renginiai. Alovėje įgyvendintas bendras Alovės kultūros įstaigų ir Alovės pagrindinio ugdymo skyriaus projektas „Pasikalbėjimai su Lietuva“. Jo metu surengta spaudinių paroda, istorijos mokytoja Laimutė Leonienė skaitė pranešimą, o eilės, dainos, vaikų laiškai Lietuvai skambėjo jautriai ir prasmingai. Tai didžiausias ir labiausiai pavykės renginys, kuriame dalyvavo ne tik vaikai, bet ir suaugusieji. Popietė, skirta Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienai vyko Makniūnų sodžiaus bendruomenės salėje. Šios popietės metu Lietuvai skambėjo gražiausi eiléraščių posmai ir folkloro ansamblio „Apsingė“ dainos. Punioje vyko tradicinės kapelų varžytuvės „Ant Nemuno kranto“. Santaikos filiale, bendradarbiaujant su Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių Alytaus apskrities 108 kuopa, vyko renginys „Nepriklausomybės taurė – 2020“.

Bibliotekose vyko tradiciniai valstybinių švenčių minėjimai: Krokialaukio bibliotekoje, minint Laisvės gynėjų dieną, surengta paroda „Dega nuoskarda žvakės liepsnelės“ ir pilietiškumo pamoka „Po žvakelės ugnelę“. Kumečių biblioteka organizavo lazdijietės Jolantos Janulevičienės poetinės fotografijos parodos „Sielos durys“ pristatymą, pristatyta seirijietės Nijolės Lepeškienės knyga „Seirijų kraštas partizanų kovų sūkuryje“. Makniūnų bibliotekoje vyko nepaprastai šiltas ir jautrus renginys skirtas Laisvės gynėjų dienai „Atmintis gyva, nes liudija“. Mikalavo bibliotekoje Sausio 13-osios išvakarėse prisiminti laisvės gynėjai, ta proga buvo surengtas vyru stalo teniso turnyras. Užupių filiale vyko šaškių varžybos, skirtos Lietuvos valstybės atkūrimo dienai paminėti.

Bibliotekose vyksta renginiai, skirti žydų genocidui paminėti. Tokie renginiai vyko Krokialaukio bibliotekoje. Bibliotekininkės organizavo visą renginių ciklą: parengta ir pristatyta knygų paroda „Lietuvos žydai“, vyko dokumentinio filmo „Aušvicas. Specialioji komanda“ peržiūra ir aptarimas, prisijungta prie akcijos „Mes prisimename“. Taip pat vyko praktinis užsiėmimas „Mano vardas jidiš kalba“, kurios metu mokiniai buvo supažindinti su jidiš abécéle ir raše savo vardus bei hebraiškus vardus ant akmenelių, kurie buvo nuvežti į Alytaus Vidzgirio miške esantį žydų memorialą. Kumečių bibliotekoje buvo žiūrimas filmas „Aušvico specialioji komanda“.

Bibliotekose vyksta kraštiečių susitikimai. Ažuolinių biblioteka, glaudžiai bendradarbiaudama su bendruomene, kraštiečius sukvietai į smagų ir prasmingą renginį „Susitiksime Ažuoliniuose“, kurio metu buvo pagerbtai kaimo šviesuoliai A. Petniūnas ir G. Stavkilevičienė. Eičiūnų filiale kartu su bendruomene surengta tradicinė kraštiečių šventė „Takelis veda vėl namo“. Tai renginys sulaukiantis gausaus žiūrovų palaikymo. Ši šventė sukviečia čia gyvenančius ar ankščiau gyvenusius žmones, ji mums visiems suteikia progą aplankyti savo artimuosius, susitikti seniai matytus vaikystės draugus,

bendraklasius, kaimynus. Šventė, kuri mums neleidžia užmiršti iš kur mes, kur mūsų šaknys. Šventeje apsilankė garbingi svečiai: Alytaus rajono savivaldybės meras Algirdas Vrubliauskas, tarybos nariai, žymūs kraštiečiai. Šventės metu pagerbti ir apdovanoti gražiausiai tvarkomą sodybą šeimininkai. Santaikos filiale įgyvendinant projektą „Jaunimo vasara Santaikoje – 2020“ vyko gitarų vakaras „Po rugpjūčio žvaigždžių lietumi“.

Minint tautodailės metus populiaru tapo bibliotekose surengti kraštiečių tautodailės ar kūrybinių darbų parodas. Alovės bibliotekoje surengtas jaunimui skirtas renginys, susitikimas su muziejine Rasa Stanevičiūte, knygos „Dzūkų abrūseliai“ sudarytoja. Renginyje buvo demonstruojamos skaidrės, veikė spaudinių ir senų austinių rankšluosčių paroda, skambėjo dainos apie liną. Renginyje dalyvavo Alovės kaimo gyventoja amatininkė Janina Damkauskienė, kuri dzūkiška tarme pasakojo apie lininio abrūso svarbą ir vestuvėse, ir laidotuvėse. Mikalavo bibliotekoje buvo eksponuojama Danutės Černiauskienės rankdarbių paroda „Kruopštumo ir kantrybės stebuklai“. Užupių bibliotekos lankytojai turėjo galimybę pamatyti Audronės Jusienės mandalų parodą „Tylus kelias į save“. Taip pat buvo eksponuojama užupietės Veros Vitkauskienės velykinių kompozicijų paroda, Laimos Zajančkauskienės kalėdinių darbelių paroda veikė kalėdinių žaisliukų ir atvirukų paroda „Prisiminus vaikystės Kalėdas“. Ūdrijos biblioteka pristatė Verebiejų gyventojos Anelės Zurlienės rankomis austų tautinių juostų parodą „Atminties takeliu“. Vankiškių bibliotekoje nuolatos vyksta Ingos Radišauskienės rankdarbių parodos. Butrimonių bibliotekoje surengta virtuali paroda „Gražiausi žiedai mamai“. Butrimonių bibliotekos lankytojos, floristės, gėlių žiedus, širdies šilumą mintimis siuntė mamoms... Dovilės Rutkauskaitės gėlių kompozicijos dvelkė jaukumu, priminė natūraliai žydinčią pievą, laisvo stiliaus. Kristinos Marčiulynienės puokštėse karaliavo rožės – elegancijos ir didybės simbolis. Prieš didžiasias metų šventes Mergalaukio biblioteką papuošė Janinos Jankauskienės darbų paroda „Šventų Kalėdų belaukiant...“

Kančėnų filiale buvo paminėtas habilituotos biologijos mokslo daktarės, žiniuonės Eugenijos Šimkūnaitės gimimo šimtmetis. Bibliotekos iniciatyva Kančėnų kaimo bendruomenės namuose vyko edukacinė popietė, skirta žiniuonės patarimų bei receptų pritaikymui ir naudojimui kasdienybėje. Gauromėčio arbata mus vaišino mūsų vietinė žolininkė Asta Vilkauskienė. Bendruomenės pirminkė Monika Ražanauskienė pasidalino gyvais prisiminimais iš susitikimo su Eugenija Šimkūnaite. Daugelis prisiminė radijo laidas, kuriose daktarė dosniai dalindavo savo patarimus, pamokymus, nurodymus, kaip gyventi darnoje su gamta. Iš žiedų, šakelių, prisiminimų supynėme kuklų atminimo vainiką didžiai moteriai. Ryliškių bibliotekos lankytojus labiausiai sudomino renginys, skirtas Žolinių šventei „Po pievas vaikščiojau, žolynus rankiojau“. Renginyje buvo prisiminti senovės Baltų papročiai ir apeigos, kurių metu garbinamas derlius ir vasaros žolynai. Renginio pabaigoje dalyviai pasigamino šventinę puokštę iš rugio varpų, vaistinguju ramanėlių, raudonėlių, kraujažolių ir kitų Dzūkijos laukuose augančių augalų.

Butrimonyse pristatytas poeto, asociacijos „Vilniaus dzūkuliai“ pirmininko Juozo Žitkausko sudarytas „Dzūkų kalendarius 2021“. Minint Gimtosios kalbos dieną, Miroslavo filiale vyko „Pokalbis su netikėtu svečiu apie gmtąjį kalbą“. Netikėtas svečias – tai Lenkijos lietuvių draugijos pirmininkas Algirdas Vaicekauskas, Seinų lietuvių „Žiburio“ mokyklos direktorius, dalyvavo ir kiti svečiai: Labdaros ir paramos fondo „Vilties sala“ direktorius Saulius Andrašiūnas bei Alytaus samariečių bendrijos vadovė Virginija Montvilaitė. Pokalbių vedė mokytojas Vytautas Bigaila. Butrimonių biblioteka surengė virtualią senų laikų vadovelių parodą. Skaitytojai galėjo į mokyklų istoriją pažvelgti ne tik iš šių dienų taško, bet ir iš praeities perspektyvos. Parodoje pristatyti vadoveliai ir leidiniai saugomi Alytaus rajono Butrimonių gimnazijos kraštotoyros muziejuje.

Populiarūs ir gausiai lankomi buvo susitikimai su aktoriais, žymiais žmonėmis Alytaus rajono bibliotekose lankęsi aktorius Giedrius Savickas ir dviračio žinių kūrėjas Haroldas Mackevičius, dainininke Juste Arlauskaite – Jazzu, visuomenės veikėjas Rimas Šapauskas. Tokie susitikimai vyko Genių, Praniūnų, Mergalaukio, Ūdrijos, Punios filialuose jie buvo projekto „Kultūros ir bendradarbiavimo ugdymas, įgyvendinant Dujotiekų jungties tarp Lenkijos ir Lietuvos“ renginių ciklo dalis.

Bibliotekose rengiamos poezijos šventės, minimi rašytojų jubiliejai. Kančėnų bibliotekoje minint Pasaulinę poezijos dieną ir poeto Algimanto Baltakio 90-ies metų jubiliejinę sukaktį vyko literatūrinė muzikinė popietė „Aš dar dainuoju...“ Su poetu biblioteką sieja sena draugystė nuo „Poezijos pavasarių“ Kančėnuose laikų. Dėkodami už tokią gražią bendrystę popietės metu kūrė literatūrinį-muzikinį sveikinimą poetui.

Minima Tarptautinė pagyvenusių žmonių diena tradiciniai renginiai vyksta Ūdrijos, Punios bibliotekose. Krokialaukio bibliotekoje suorganizuota projekto „Prisijungusi Lietuva“ akcija „Senjorų dienos internete“. Visiems susirinkusiems, daug dirbantiems prie kompiuterio, kineziterapeutė Rūta Maižiešytė vedė mankštą, kurios metu mokė įvairių pratimų, padedančių atpalaiduoti įsitempusius raumenis. Ūdrijos bibliotekoje vyko projektinis biblioterapijos užsiemimas senjoram „Grožis ir biblioteka“. Užsiemimo metu seniorai dalijosi įspūdžiais apie perskaitytas knygas, pripažino jų teigiamą poveikį ir pagalbą, pasitelkiant jų išmintį įvairose gyvenimo situacijose. Biblioterapijoje buvo pristatyta U. Radzevičiūtės knyga „Grožio ir blogio biblioteka“. Ši knyga dalyvauja Metų knygos 2020 rinkimuose suaugusiuų prozos kategorijoje. Kadangi pagrindinis knygos veikėjas domėjos vienos fotografijos istorija, bibliotekoje taipogi buvo surengta senų fotografijų paroda.

Bibliotekose rengiami ir netradiciniai renginiai, garsiniai skaitymai gamtoje, dainų, poezijos popietės, geriausiu, aktyviausių skaitytojų apdovanojimai, įvairios vaikų piešinių parodos, kūrybinės dirbtuvės, edukacijos, šeimų sporto šventės, pastaraisiais metais išpopuliarejo nauja renginių forma – virtualios parodos. Tokias parodas aktyviai rengė Krokialaukio, Punios ir kitos bibliotekos.

Bibliotekos pristatymas visuomenei

Kiekvienais metais viešųjų bibliotekų įvaizdis visuomenėje keičiasi į gerą puse. Dauguma žmonių mato, kad biblioteka nėra tik spaudinių kaupimo ir išdavimo vieta, bet kultūros, laisvalaikio, bendravimo vieta, teikianti daug šiuolaikiškų paslaugų. Ši požiūrių iš dalies pakeitė didelis dėmesys bibliotekų veiklos viešinimui, ryšiams su visuomene ir žiniasklaida. Viešieji ryšiai plečiami naudojantis internetu, spauda, radiju ir televizija, bendradarbiaujant su kitomis įstaigomis.

Palaikydamos glaudžius ryšius su aplinka, bibliotekos užsitikrina savivaldybės, svarbių asmenų, įstaigų ir nevyriausybinių organizacijų palaikymą bei paramą. Anonsuojant renginius ir paslaugas naudojamos įvairios reklamos priemonės: afišos, platinamos mokyklose, kultūros centruose, reklamos stenduose, lankstinukai, skrajutės, dalinamos skaitytojams kviečiant asmeniškai, skelbiama savivaldybės ir Viešosios bibliotekos tinklapiuose, socialiniame tinkle *Facebook*, nuolatiniam lankytojams pranešama elektroniniu paštu ar telefonu.

Biblioteka leidžia informacinių biuletenį „Bibliotekos metai“. Šio informacinių leidinio tikslas – supažindinti vėtos bendruomenes bei rajono valdžios atstovus su reikšmingiausiais bibliotekos kultūriniais įvykiais bei pasidžiaugti kartu su visais bendrai nuveiku darbu. Kai kurie biuletenyje patalpinti renginiai vyko ne bibliotekose, bet gimnazijose, vėtos bendruomenėse, gamtoje, prie archeologinių ar istorinių paminklų. Nepaisant renginių bei susitikimų vėtos, juos visus vienijo vienas bendras bruožas: juos organizavę, inicijavę ar prie jų rengimo prisidėję rajono bibliotekų darbuotojai, kurie jau seniai yra tapę neatskiriamą rajono kultūrinio gyvenimo dalimi, be kurių geranoriškos pagalbos neįsivaizduojamas joks svarbesnis rajono kultūros renginys.

Informacija apie renginius ir paslaugas buvo talpinama ne tik bibliotekos svetainėje www.alytus.rvb.lt, bet ir bibliotekos socialinio tinklo *Facebook* puslapuje.

Bibliotekos darbuotojai nuolat ieško būdų, kaip pasitelkus šiuolaikines informacines technologijas informaciją priartinti prie vartotojo ir padaryti ją dar labiau priimtinesnę bei efektyvesnę. VB darbuotojai parengė ištisą interaktyvių parodų ciklą, susijusį su žymiais Lietuvos įvykiais bei atmintinomis mūsų tautai datomis: Laisvės gynėjų diena, Vasario 16-taja, Kovo 11-taja, Knygnešių diena ir pan. Taip pat interaktyviame stende eksponuojamos bibliotekoje gautos naujos knygos su anotacijomis, naujai pasirodžiusios knygos bei knygų anonsai. Stendas puikiai praverčia ir organizuojant susitikimus su žinomais rašytojais, rengiant įvairius renginius bei šventes.

Bibliotekos darbuotojai daugiausiai rašė straipsnius apie bibliotekose vykusius renginius.

	Iš viso straipsnių	Bibliotekų darbuotojų straipsniai			Ne bibliotekų darbuotojų straipsniai		
		Iš viso	Spaudoje	Internet. šaltiniuose	Iš viso	Spaudoje	Internet. šaltiniuose
SVB	442	371	10	361	71	20	51
VB	105	104	3	101	1	1	0
MF	72	44	7	37	28	5	23
KF	265	223	0	223	42	14	28

Dauguma straipsnių viešinami internetiniuose šaltiniuose www.arsa.lt, www.altausgidas.lt, www.dainavoskrastas.lt, www.dzukijosveidas.lt, www.alytusplius.lt, www.altauspulsas.lt, www.renginiaialytuje.lt, www.regionunaujienos.lt, www.altauslaikas.lt, www.altauszinios.lt, ir kt.

DARBUOTOJAI, KOMPETENCIJŲ UGDYMAS

Rajono viešosiose bibliotekose iš viso yra 52,25 etatai. Darbuotojų skaičius – 58, iš jų 48 profesionalūs bibliotekininkai.

Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas:

	Profesionalių darbuotojų sk.	Aukštasis		Aukštesnysis		Kitas	
		Vnt.	%	Vnt.	%	Vnt.	%
SVB	48	23	48	20	42	5	10
VB	12	9	75	3	3	0	0
MF	4	1	25	3	75	0	0
SVB	32	13	41	14	44	5	16

SVB vyko nedidelė darbuotojų kaita. Per metus priimti 4 nauji darbuotojai. 1 darbuotojas priimtas dirbtį į VB ir 3 darbuotojai į kaimo filialus: į Verebiejų, Vankiškių ir Venciūnų filialus.

Alytaus SVB darbuotojai dalyvavo Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus organizuotuose mokymuose „Internetinio kraštotoros turinio kūrimas“, „Vieša prieiga bibliotekose – specialiujų paketų įrangos kūrybinis panaudojimas rengiant edukacijas moksleiviams“, „Kaip XXI amžiaus skaitmeninės technologijos keičia pasaulį“.

Keletas SVB darbuotojų dalyvavo Alytaus rajono vietas veiklos grupės organizuotuose mokymuose „Bendradarbiavimo platformos kūrimas, diegiant kaimo vietovių pokyčių inovacijas“ ir „Vietos bendruomenės vaidmens stiprinimas siekiant kaimo darnaus vystymosi“.

18 SVB darbuotojų dalyvavo Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 40-ties valandų mokymuose „Psichikos sveikatos kompetencijų didinimas įmonės darbuotojams“, kurie vyko nuotoliniu būdu.

Beveik visi darbuotojai kélė kvalifikaciją VB bibliotekos darbuotojų organizuotuose nuotoliniuose mokymuose, pasitarimuose.

FINANSAVIMAS

Paprastos išlaidos:

Iš viso – 696 736 EUR;
Darbo užmokesčiui – 55 2400 EUR;
Dokumentams įsigyt – 62 691 EUR;
Knygoms – 44 691 EUR;
Periodikai – 18 000 EUR;
Statyboms, pastatams – 0 EUR;
Automatizacijai – 0 EUR;
Kitos išlaidos (jmokos soc. draudimui, patalpų nuomai, komunalinėms paslaugoms, smulkiam remontui, dokumentų įrišimui) – 81 645 EUR.

Pajamos ir finansavimas

Iš viso – 652 045 EUR;
Biudžeto lėšos (steigėjo, valstybės) – 641 900 EUR;
Iš LR kultūros ministerijos – 44 691 EUR;
Iš savivaldybės: iš viso, knygoms, periodikai – 18000 EUR;
Gautos pajamos už mokamas paslaugas – 1 605 EUR;
Programų, projektų lėšos – 8 540 EUR.

PASIEKIMAI IR TIKSLAI

Pasiekimai

- ◆ Išliko stabilus bibliotekų tinklas: veikė VB ir 32 filialai. Du iš jų miestuose ir 30 kaimo vietovėse. Viešosios bibliotekos ir jos filialų paslaugomis naudojosi 10843 vartotojai, iš jų 2701 vaikas. Sulaukta 133471 lankytojo, iš jų 45336 vaikai.
- ◆ Sudarytos geros sąlygos darbuotojams kelti kvalifikaciją, ugdyti profesionalumą. Ataskaitiniai metais kvalifikaciją kélė 50 bibliotekos darbuotojų.
- ◆ SVB suorganizuoti 863 renginiai, iš jų 513 dokumentų parodų. Biblioteka sėkmingai bendradarbiavo su savivaldybės įstaigomis, organizacijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis.

- ✚ Alytaus rajono savivaldybės viešoji biblioteka ir filialai puikiai pasirodė tradicinėje respublikinėje skaitymo skatinimo akcijoje „Skaitymo iššūkis“. Alytaus rajono SVB komanda užėmė pirmą vietą visoje respublikoje.
- ✚ Visos sistemos bibliotekos modernizuotos ir kompiuterizuotos, lankytojams sudarytos sąlygos naudotis informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis, gyventojai nuolat skatinami išmokti ir naudotis skaitmeninėmis paslaugomis, teikiamos konsultacijos.
- ✚ Bibliotekininkai mokė ir konsultavo lankytojus kompiuterinio raštingumo klausimais, mokė, kaip naudotis elektroninėmis viešojo sektoriaus paslaugomis. 2020 metais dalyvaujant projekte „Prisijungusi Lietuva“ skaitmeninio raštingumo Alytaus rajone apmokyti 503 gyventojai.
- ✚ 2020 m. buvo atnaujinti Punios, Ūdrijos, Krokialaukio, Makniūnų ir Pivašiūnų filialų viešieji interneto prieigos taškai (VIPT).
- ✚ 2020 m. stiprindama bendradarbiavimą su kitomis įstaigomis, dirbdama su partneriais projektuose, vykdyma įvairias kūrybines ir literatūrines programas bei veiklas, biblioteka prisiėjo prie įvairių vartotojų grupių skaitymo motyvacijos didinimo, augo pasitikėjimas biblioteka.

Tiksli:

Ateinančiais metais pagrindinis dėmesys bus skirtas SVB tinklui optimizuoti, filialų infrastruktūrai gerinti, naujų informacinių technologijų sklaidai užtikrinti ir teikiamų paslaugų įvairovei. 2021 m. bus atnaujinta VB Mokymų klasė, Kumečių ir Miklusėnų filialų viešieji interneto prieigos taškai (VIPT).

Taip pat bus efektyviai panaudojami pagal Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis atnaujinta vieša interneto prieiga“ gauti inžinerinis, kūrybinis ir programavimo paketai. 2020 m. visi trys paketai išskirstyti po didžiuosius filialus ir vėliau rotacijos būdu keisis tarp Simno, Daugų ir Butrimonių gimnazijų ir sudarys sąlygas šių bendruomenių gyventojams naudotis inžinerinius gebėjimus lavinančiais konstruktoriais, robotikos rinkiniais, taip pat darbui su virtualiosios realybės ir kt. įrenginiais. Visų šių paslaugų tikslas – skatinti naujų produktų ir paslaugų atsiradimą įvairiose vietovėse, nepaisant esamos infrastruktūros ar ekonomikos lygio.

2021 metais dalyvaujant projekte „Prisijungusi Lietuva“ skaitmeninio raštingumo Alytaus rajone planuojama apmokyti dar 200 gyventojų.

Bus kuriamos naujos edukacinės programos, ypatingą dėmesį skiriant vaikų ir jaunimo edukacijai. SVB rengs paraiškas ir kitą projektinę dokumentaciją teiks įvairių programų finansavimui gauti. Tikimės, kad dalyvavimas projektinėje veikloje suteiks galimybę išplėsti teikiamų paslaugų

spektrą, kurios padėtų sumažinti kaimo bibliotekų vartotojų informacinę, kultūrinę atskirtį. Bus siekiama plėtoti bibliotekų paslaugas, skatinančias inovacijų plėtrą, gerosios patirties ir naujovių sklaidą.

Ieškosime galimybių gauti papildomą finansavimą, dalyvaudami įvairiose programose ir projektuose, plėsime tarpinstitucinius bendradarbiavimo ir partnerystės ryšius.

Alytaus rajono savivaldybės
viešosios bibliotekos direktorius

Aivaras Vyšniauskas